Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze

Gmina Lipie dzięki swoim walorom przyrodniczym oraz brakowi uciążliwego przemysłu może się poszczycić dużą atrakcyjnością wypoczynkową i turystyczną. Lasy, rezerwaty przyrody, bogactwo roślin i zwierząt to główne walory tego terenu.

Ukształtowanie powierzchni

Rzeźba terenu w obrębie gminy jest bogata i urozmaicona. Pod względem fizycznogeograficznym gmina leży na terenie **Wyżyny Wieluńskiej i Obniżenia Krzepickiego**. Najwyższe wzniesienia sięgają 270 metrów n.p.m. Z zachodu na wschód teren obniża się i osiąga wysokość ok. 210 m n.p.m. Liczne wzniesienia rozcina dolina Liswarty leżąca na wysokości 203-208 metrów n.p.m.

Budowa geologiczna

Obszar gminy zbudowany jest z **wapieni jurajskich**. Są one przykryte utworami czwartorzędowymi, które pozostawił po sobie lądolód podczas zlodowacenia środkowopolskiego. Grubość tych osadów jest zróżnicowana i dochodzi do 30-50m. Należy do nich: **glina zwałowa, iły, muły i piaski**. Tylko w nielicznych miejscach odsłaniają się na powierzchni wapienie tworząc niewysokie, **silnie skrasowiałe skałki ostańcowe i pagóry wapienne**. W dolinie Liswarty, w rejonie Dankowa glina zwałowa zalega na **iłach rudonośnych** przybierając ciemnobrunatną barwę. Na północ, od miejscowości Wapiennik po Julianów, występują piaski wydmowe w postaci **wałów i pól wydmowych**. Obok osadów czwartorzędowych występują

osady akumulacji rzecznej w postaci mułów, piasków i żwirów rzecznych.

Gleby

Zróżnicowanie gleb na terenie gminy związane jest z budową geologiczną podłoża, głównie z rozmieszczeniem wychodni skał jurajskich oraz grubości utworów polodowcowych, które stanowią podłoże gleb. Największą powierzchnię zajmują **gleby bielicowe** powstałe na piaskach i glinach zwałowych lub na piaskach wydmowych. Miejscami występują **rędziny węglanowe** (w rejonie Parzymiech) oraz **mady rzeczne** (w dolinie Liswarty).

Wymienione wyżej gleby, pod względem przydatności rolniczej zaliczane są do IV i V klasy bonitacyjnej.

Klimat

Gmina Lipie położona jest w **centrum przejściowego i zmiennego klimatu** Polski. Według podziału klimatycznego należy do dzielnicy częstochowsko – kieleckiej. Średnia temperatura roczna wynosi ok. 7 o C, a średni opad – ok. **650 mmm**. Okres wegetacji trwa u nas ok. **212 dni**. Przeważają wiatry południowo – zachodnie.

Wody powierzchniowe i podziemne

Sieć rzeczna niemal w całości należy do **dorzecza Liswarty**, która jest lewym dopływem Warty. W naszej gminie rzeka przepływa przez miejscowości: Danków, Troniny, Rębielice Szlacheckie i Szyszków oraz stanowi południową granicę gminy. Liswarta ma swoje źródła na terenie gminy Woźniki i płynie naturalnym, krętym korytem na długości **93 km**. W latach 60. była uznawana za najczystszą rzekę

Śląska. Obecnie należy do III klasy czystości. W Troninach tworzy **piękne zakole**.

Równoległe z północno-zachodnią granicą gminy przepływa niewielka **rzeka Grabarka**, do której wpływa kilka mniejszych dopływów. Tworzą one gęstą sieć strumyków leśnych zasilających liczne zbiorniki wodne. Największym z nich jest kompleks stawów rybnych w Kleśniskach zasilany przez niewielką strugę zwaną dopływem spod Kleśnisk. Zasila on również dwa stawy w Parzymiechach i przepływa w sąsiedztwie rezerwatu Stawiska.

Wody podziemne występują w dwóch piętrach wodonośnych: czwartorzędowym i jurajskim. Piętro czwartorzędowe związane jest z piaskami i żwirami akumulacji wodnolodowcowej oraz osadami rzecznymi. Jurajski poziom wodonośny sięga do ok. 200m i jest głównym źródłem zaopatrzenia regionu w wodę. Tworzą go spękane wapienie i margle. Na terenie gminy jest kilkanaście **stawów hodowlanych** m.in. w Lipiu i Zbrojewsku.

Szata roślina

Bogactwo flory w gminie widoczne jest w postaci różnorodnych zbiorowisk roślinnych wodnych, łąkowo-bagiennych i leśnych.

W płytkich zbiornikach wód stojących występują m.in.: rzęsa trójlistkowa, moczarka kanadyjska, rdestnica pływająca, grzybienie białe. W strefie przybrzeżnej można spotkać roślinność szuwarową tj. oczeret jeziorny, pałkę wąskolistną, strzałkę wodną, jeżogłówkę, skrzyp bagienny, tatarak, kosaćca żółtego.

Lasy zajmują **32,07%** powierzchni gminy. Należą do nich następujące zbiorowiska:

- świetlista dąbrowa,
- kwaśna buczyna niżowa,
- subkontynentalne grądy z bukiem i jodłą,
- bory sosnowe,
- przystrumykowe łęgi jesionowe.

Zwierzęta

Faunę w naszej gminie reprezentują zarówno **gatunki pospolite** jak **i bardzo rzadkie, objęte ochroną gatunkową**. Licznie występują tu **bezkręgowce** np. owady: biegacze, motyle, pajęczaki, mięczaki. Wśród **kręgowców** spotkamy:

- **ryby** (np.: karaś, lin, miętus, okoń, szczupak),
- **płazy** (np.: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropuchy, rzekotka drzewna, traszki, żaby – wszystkie są pod ochroną),
- **gady** (np.: jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec, żmija zygzakowata - wszystkie są pod ochroną),
- **ptaki** (m in. dzięcioły, bocian, bażant, kos, łabędź, perkoz, rudzik, sikory, sowa uszata, zimorodek, jastrząb i wiele innych),
- **ssaki** (najcenniejsze nietoperze: gacek brunatny, mroczek późny, nocek: Bechsteina, Brandta, Netterera, duży, rudy, wąsatek, łydkowłosy.

Więcej informacji o przyrodzie w zakładce *Ochrona przyrody*

- Udostępnij: Facebook
- Drukuj
- PDF